

Wriston i les sobiraniaes

SI NO ACONSEGUIM GOVERNAR-NOS
NOSALTRES MATEIXOS, NO SEREM
GOVERNATS PEL REGNE D'ESPANYA.
HO SEREM PER UNS PODERS, PER
UNES MANS TAN INVISIBLES COM
ESCANYADORES

Walter Wriston va ser un paio ben particular. Un dels pares intel·lectuals d'aquell neoliberalisme dels 90 que creia haver enterrat la història sota tones de derivats crediticis. Wriston no va ser un teòric, però. Va ser cap d'institucions com Citicorp absolutament fonamentals en la mutació del capitalisme cap al cibermercat global. Wriston va ser, a més, un destacat aforista. Moltes de les seves frases han passat a la cultura pop del món econòmic. Una d'elles està, inopinadament, de molta actualitat. És aquella referida a la fallida dels Estats. "Countries don't bust", digué a finals dels 70 quan va començar a prestar els abundosos petrodòlars a uns règims totalitaris sud-americans àvids de *cash*. Quan l'advertiren del risc d'aquests préstecs sense control, Wriston fa popularitzar el mantra que "els Estats sempre paguen. Mai fan fallida". Uns anys més tard, Wriston va publicar un llibre molt influent que va crear el marc, el *frame*, per on va transitar el liberalisme fins a la crisi del 2008. El llibre es deia *The Twilight of Sovereignty* (1992) i parlava de com les sobiraniaes nacionals es trobaven agonitzant enfront de noves formes sobiraniaes d'organització política: la xarxa i l'empresa. Wriston resumia la ineficiència de sobirania nacional amb una mena de paràbola. Deia que la sobirania d'un Estat només es podia posar a prova cada quatre anys i mitjançant uns mecanismes distorsionadors com són els partits i els parlaments. Una empresa, deia en Wriston, es sotmet a escrutini cada dia a través dels seus electors que són els accionistes o els clients. Comprar i vendre són actes de confiança i de sanció molt més eficaços i democràtics que no pas el vot, mediatitzat per les campanyes, les ideologies i els prejudicis. El discurs de Wriston i altres també va incidir en el camp polític de manera irreversible.

ANTONIO
BAÑOS

Si l'empresa era una entitat més democràtica que l'Estat, el polític el que havia de fer és comportar-se com un empresari, un executiu. D'aquí ve la figura del polític-bon-gestor que hem patit fins a la paròdia al nostre país.

Els parlo de Wriston perquè amb la crisi grega (els escric aquestes línies abans del referèndum) arribem a un punt on tots els paradigmes que es van imposar a finals dels 70 i que van portar, efectivament, a un capvespre de la sobirania, es troben de nou en qüestió. Per una banda queda molt qüestionat l'adagi de Wriston sobre el deute estatal. La idea que sempre acaben pagant, d'una manera o altra, ja va portar a la crisi de deute d'Amèrica Llatina dels 80, la crisi asiàtica del 88, el *corralito* argentí del 2001 i la crisi de deute europea del 2008. Els Estats poden fer fallida. Poden faltar als seus deures mínims d'assistència als seus administrats. Poden, i de fet ho fan cada dia, treballar en l'interès d'instàncies que no són les que se li suposen. Els Estats obeeixen *lobbies*, inversors i organismes supranacionals. És

a dir, seguint Wriston, són aparells subsidiaris, antics, rovellats que s'han de plegar a l'eficiència de les noves i grans entitats sobiraniaes.

Grècia parla també de com la gent ha començat ara a prendre consciència que el que es juga en aquests moments històrics poc té a veure amb l'economia i molt amb el poder. Les noves sobiraniaes wristonianes (multinacionals, UE, FMI o tractats constituents com el TTPI) s'han llançat a l'assalt de les velles sobiraniaes nacionals. I, ara, tot just abans de la darrera càrrega, els pobles comencen a organitzar la defensa. El mite del capitalisme popular (una altra dèria de Wriston) per al qual les classes mitjanes i populars intervenien en el govern del capitalista a través de la compra d'accions, s'ha reduït a hipoteques, deutes i deute públic. No, ni tan sols a través del mercat ja es poden controlar les noves entitats sobiraniaes. És sota aquest marc que s'ha d'encaibir la lluita per la sobirania catalana. L'anècdota ens remet a l'espòli espanyol fiscal i al greuge històric però la lluita categòrica on ens hem de situar és la de la recuperació de la sobirania popular versus la sobirania wristoniana. Si no aconseguim governar-nos nosaltres mateixos no serem governats pel regne d'Espanya. Ho serem per uns poders, per unes mans tan invisibles com escanyadores. Uns poders davant dels quals el mateix Estat espanyol no serà més que una ineficient sucursal provincial. S'acaba el neoliberalisme i comença la gestió del seu triomf. A l'altra banda només queden pobles. Pobles organitzats. És per això que la independència de Catalunya és el moviment polític més modern i pertinent d'Europa junt amb Grècia.

Periodista